

3. Nesmisli svetnikov

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Svetnik – kaj je to? Svetnik je v Boga potopljen človek, ki pozorno izpolnjuje njegovo voljo in mu je pripravljen služiti z vso svojo močjo. Svet je, kdor iztroši svoje življenje v hrepenenju po vedno tesnejši povezanosti z Bogom, na katerega osredotoča svoj um in svoje srce in

kateremu željno izroča vse svoje bitje. Obnašanje tega človeka mora neizogibno izstopati iz okvirov običajnega človeškega ravnanja. Nekateri bodo njegovo radikalnost morda tolmačili kot neuravnoteženost, kot nezmernost, kot čudno, nenormalno in nerazumno vedênje. Svetnika tako kot zaljubljenca popolnoma prevzame to, kar je povezano z ljubljeno osebo, v tem primeru z Bogom. Kaj bi se torej čudili, če od zatreskanosti »ni čisto pri pravi«, če ga razganja od zanosa in »ljubezenskih norosti«?^[1] Povsem naravno je, da v njem vidimo nerazsodnega človeka, če ga gledamo z očmi tega sveta. Zato bo v družbi večno nerazumljen, dokler pri tej presoji ne upoštevamo Boga, saj prav on povzroča njegove »norosti«, kot modro trdi ustanovitelj:

Norosti – nesmisli – svetnikov niso niti norosti niti nenormalnosti. So

smiselni načini božjega delovanja v dušah glede na čas, glede na družbene razmere določenega obdobja, glede na posebne potrebe Cerkve in človeštva v vsakem trenutku zgodovine.^[2]

Svetniki velikega formata so navadno ljudje, obogateni z božjim poslanstvom v službi človeštva. Ti ljudje, poklicani k spreobračanju narodov, k sejanju evangeljskega sporočila ali k temu, da spremenijo tok zgodovine, morajo biti Gospodova orodja, poslušni otroci v njegovih rokah, ki delujejo kakor kolosi z orjaško močjo. Kajti od Boga prejemajo svojo trdnost in Bog jih uporablja kot svoje sodelavce – kot preroke, apostole, reformatorje ali ustanovitelje – ter jih spremlja s svojo milostjo. Veliki svetniki so v resnici vzvodi v rokah Boga, s pomočjo katerih premika svet. Zato ne preseneča, da neizogibno trčijo ob okolje, ki jih obdaja in jih ožigosa za

sanjače in zanesenjake, celo za norce, krivoverce in utopiste. Kaj drugega bi potlej mogli pričakovati od sveta kot sramotenje, zavračanje in preganjanje?

Zavedati se moramo, da svetniki – mi se ne prištevamo med svetnike, vendar hočemo to postati – nujno delujejo kot neprijetni ljudje, je zapisal ustanovitelj leta 1932, kajti s svojim zgledom in besedo so stalen razlog za nemir grehu zavezanih vesti.^[3]

Že na začetku je Jožefmarija pomislil, da bo navzočnost nekoga, ki si prizadeva biti svet, predstavljala motečo oviro za družbo, v kateri živi. Gotovo je predvideval, kakšna usoda bo doletela njega in njegove otroke, kakor hitro bo poskusil spraviti v pogon apostolske načrte svetovnih razsežnosti.^[4] Njegov prvi korak je bil vzgojiti tiste, ki so mu sledili, tako da je od njih zahteval svetost. (Čudno bi

bilo, če jim te zahteve ne bi postavil, saj je bilo sporočilo, ki ga je oznanjal, ravno stremljenje k svetosti sredi sveta.) ***Kdor ni odločen biti zares svet, naj odide,***^[5] jim je govoril. Svetnik je res lahko neprijeten, ***vendar to ne pomeni, da mora biti neznosen. Njegova gorečnost ne sme nikdar biti grenka, njegovo opominjanje ne sme nikdar biti žaljivo, njegov zgled ne sme nikdar biti moralna klofuta v obraz njegovih nasprotnikov.***^[6]

Potem ko je v teku let doživel marsikatero grenko izkušnjo, ko je na lastni koži trpel preganjanje, je ustanovitelj še naprej, tudi s kančkom hudomušnosti, ponavljal tisto o nadležnih svetnikih:

Velikokrat pomislim, da se Bog, naš Gospod, zabava tudi z nami: v naše srce položi željo po svetosti ... in potem se izkaže, da so svetniki vedno

ali skoraj vedno bili v napoto, ljudje, ki so ... neprijetni, trdovratni.^[7]

Prizadevanje za svetost in obilna milost, ki je delovala po ustanovitelju, je privedla do tega, da so mu ljudje pripisovali sloves čudodelnika. V štiridesetih letih, preden je odšel v Rim, je bil znan kot »duhovnik, ki dela čudeže«. Sodeč po slogu njegovega življenja je moralo to biti zanj nekaj skrajno zoprnega. Nič ne bi moglo bolj nasprotovati njegovemu geslu ***skriti se in izginiti*** kot to, da ga razglasijo za javno zanimivost, za »živalco«, ki je na ogled na semnju, kot je govoril. Ogorčen in užaloščen si je olajšal dušo:

Ne vem, zakaj me hodijo gledat, če pa sem le nepomemben in debel duhovnik. Sem prihajajo gledat živalco, da vidijo, ali bom naredil kak čudež. Kakšen čudež! Kakšne so to čenče, da delam čudeže! Dogajajo se

stvari, o katerih ljudje menijo, da presegajo normalne okvire, vendar so to običajne stvari. In če že Gospod hoče storiti kaj izven tega, kar je normalno, potem to stori Gospod, ne pa jaz, ne pa tale duhovnik.^[8]

Ker je bil postavljen za zgled, kako živeti duha Opus Dei, je ustanovitelj Boga prosil, naj ga ne ločuje od običajne božje previdnosti, ki je bila zanj dovolj izredna, in naj boj njegovih otrok ter njegov lastni boj za svetost ostane neopažen. Zanje ne bi smel veljati tisti rek, da sta za prenašanje enega svetnika potrebna še dva druga.^[9] Običajni čudeži so mu povsem zadostovali, čemu bi hotel kaj več? ***Sem sovražnik vsega, kar izstopa iz normalnega,***^[10] je zatrjeval. ***Saj veste, da nerad živim od domišljije. Z vsemi štirimi tačkami stojmo na tleh (!), da bi Bogu zares služili, po drugi strani pa se povsem zanašajmo na Njega.***
^[11] Oče je bil realist, brez dvoma.

Vsakršno fantazijo je hitro prizemljal. Svoje hčere in sinove je učil, da bodo v svojem življenju le redkokdaj naleteli na priložnost za herojska dejanja ali slovite podvige. Temelj njegovega posvečevanja je slonel na stalnem toku življenja, na ponavljajočih se dogodkih in situacijah, na tem, kar je normalno, vsakdanje in običajno.

Drobne preglavice vsakega dne, težave, s katerimi se dnevno srečujemo in jih premagujemo z ljubeznijo do Boga, so tisto, kar prispeva k našemu posvečevanju.

Dogajajo se ravno tiste majhne stvari, ki jih nato premagamo z ljubeznijo – in omnibus caritas! – in s pomočjo katerih moramo postati sveti! Če ne bi bilo tako, bi to zemeljsko življenje božjih otrok v njegovem Opus Dei bilo že pravi raj. To pa ni mogoče: nebesa si moramo prislužiti tukaj, preko tistih drobnih stvari dnevnega

življenja. Kdo pa naj bi nam sicer dal svetost – morda Svečenik Janez Indijski?^[12]

V svoja običajna opravila je oče skušal vlagati ljubezen, tako da je vsak dan kaj malega izpilil. To je bil goreč boj s samim seboj, ob katerem je bolj in bolj rasel v ljubezni. O tem si je občasno kaj zabeležil msgr. Javier Echevarría ter zapisoval tudi njegove besede. Tule je ena izmed ustanoviteljevih misli o rahločutnosti v zadevah ljubezni:

Kadar želiš nekomu dati darilo, lahko v ta namen po telefonu pokličeš v trgovino in oddaš naročilo, lahko prosiš koga drugega ali ga greš kupit osebno. Obdarovanec morda ne bo vedel, kateri je bil postopek, vendar je ljubezen in zavzetost darovalca drugačna glede na te okoliščine. Bog vidi naše namene. Ne gre za to, da izpolnjujemo, ampak da ljubimo!^[13]

Bilo je jasno, da je neka globoka in prizadevna ljubezen tiho plamenela in použivala njegovo življenje. Ta ogenj pa je imel tudi prav posebno značilnost. Bil je odraz osebnega sloga. Namreč kakor slikar na platnu pusti nekaj svojega, kar njegov čopič razlikuje od drugih umetnikov, ravno tako tudi vsak svetnik. Očetove poteze so imele pečat in nadih zaljubljenca. Zaljubljenost je vela iz njegove govorice, zaljubljene so bile njegove kretnje in njegove sanje. Govoril je o »dvorjenju«, o »osvajanju« Gospoda, o prepevanju pesmi o človeški ljubezni na božji način, o »nežnostih« in »ljubkovanju«. ^[14]

Srčno si je želel, da bi nekega dne njegove hčere v vinogradih in na žitnih poljih same pridelovale kruh in vino za mašno daritev. ***Gre za to, jih je nagovarjal, da ljubkujemo Boga, ki po naših rokah prihaja na ta svet, tako da pripravimo***

***zakramentalne podobe, da bi se
On spustil vanje.***^[15] Ko se je nekoč
ustavil pred tabernakljem ter
počastil Gospoda s svojim značilnim,
globokim in umirjenim poklekom, se
je nato približal, da bi glasno prosil
odpuščanja, ker ob tem dejanju ni
zbral svojih misli. ***Oprosti mi, Jezus,
ker te nisem pozdravil s srcem.***^[16]

V njegovih spisih, pridigah in
nagovorih se kar vrstijo izlivi
ljubezni, siloviti in mistični, nežni in
razvneti:

Pomisli na to, kar je najlepše in
največje na zemlji ... na to, kar ugaja
razumu in drugim sposobnostim ...
na to, kar ponuja razvedrilo telesu in
čutom ...

In na svet in na druge svetove, ki se
ponoči bleščijo, na celo vesolje. – In
vse to, skupaj z vsemi izpolnjenimi
srčnimi željami ... ne velja nič, ni nič,
je manj kot nič v primerjavi s tem
mojim – tvojim – Bogom, neskončnim

zakladom, predragocenim biserom, ki je bil ponižan in zaslužnjen, ki se je ponižal v podobo hlapca v hlevčku, kjer se je sam hotel roditi, v Jožefovi delavnici, v trpljenju in v sramotni smrti ... in v nori ljubezni v sveti evharistiji.^[17]

Vse očetovo oznanjanje – oznanjal pa je z zgledom – je vodilo naravnost k Bogu, preden se je prelilo v apostolsko delovanje po vsem svetu. Njegovi načrti so bili strnjeni v eno samo besedo: **pobožanstvenje**.^[18] Za doseganje tega cilja je ljudem svetoval, naj gredo po božji stezi, naj za zbližanje z Bogom uberejo **pravo pot, ki je Kristusova presveta človeškost**:

Slediti Kristusu – v tem je skrivnost. Spremljati ga tako od blizu, da bomo živeli z Njim kakor prvih dvanajst učencev; tako od blizu, da se bomo poistovetili z Njim [...].

Toda ne pozabite, da biti z Jezusom zagotovo pomeni srečati se z njegovim križem. Ko se prepustimo božjim rokam, On pogosto dopusti, da okušamo bolečino, osamljenost, nasprotovanje, obrekovanje, sramotenje, norčevanje, od znotraj in od zunaj; kajti hoče nas izoblikovati po svoji podobi in podobnosti ter dopušča celo to, da nas imenujejo norce in nas imajo za neumne.^[19]

Zaljubljen in poistoveten s Kristusom je ustanovitelj vsakogar vabil, naj odkrije bogastvo božjega otroštva, temelj kristjanovega življenja, ki se za vernike Opus Dei prenaša – rečeno z njegovimi besedami – ***v gorečo in iskreno željo, nežno in globoko obenem, da bi posnemali Jezusa Kristusa kot njegovi bratje, otroci Boga Očeta, in bili nenehno v božji navzočnosti. To otroštvo človeka spodbuja, da živi iz vere v božjo previdnost, ter mu omogoča,***

***da se mirno in veselo izroča božji
Volji.***[20]

* * *

Očetovo notranje življenje se je hranilo in raslo iz zakladov Kristusove človeškosti. In če so ga vprašali, v čem bi se lahko po njem zgledovali, se je njegov odgovor glasil:

Le v maločem bi se lahko postavil za zgled. Vendar kljub vsem svojim osebnim napakam mislim, da se lahko postavim kot zgled človeka, ki zna ljubiti.[21]

Posebnost tega božjega moža je bila njegova izstopajoča zaljubljenost, skozi katero so se človeška čustva prelivala v nadnaravno in mistično sfero. V očetovem notranjem življenju je bilo značilno njegovo prizadevanje, da bi našel tisti *quid divinum* (nekaj božjega), ki se kakor dragocen biser skriva v vsakem

drobnem ali velikem dogodku
človeške zgodovine. Njegova
duhovnost se je napajala v
premišljevanju božjega otroštva, ki
nam ga je pridobil Jezus Kristus. Bil
je človek, ki je znal ljubiti tako, da je
delo in počitek spreminjal v
kontemplativno življenje, v molitev.

[22]

Še ena značilna lastnost njegove
osebnosti je bila rahločutnost duha
pri stikih v domačem okolju in v
družbi. Z vsem srcem in z uglašeno
držo se je velikodušno razdajal ob
najbolj običajnih in vsakdanjih
priložnostih: zanimal se je za okuse
drugih in skušal ugotoviti, kaj jim je
neprijetno; če je imel sporočiti
kakšno novico, je počakal na
primeren trenutek ali pa ostal tiho;
pri pogovoru je znal poslušati, brzdal
je svojo nepotrpežljivost in ni
prekinjal po nepotrebnem; izogibal
se je prerekanju, bil je spoštljiv in
prijazen do vsakogar; boril se je proti

brezdelju, doma je pazil na oblačila, skrbel za red in se ukvarjal tudi s popravili. Vse te pozornosti, ki so seveda koreninile v vzgoji, katere je bil deležen ob domačem ognjišču, so spadale v dolgo vrsto kreposti, od olike do samozatajevanja.^[23] V vsa svoja opravila je vlagal ljubezen do Boga in jih tako vključeval v svoje kontemplativno življenje.

Celo pri drobnih uslugah je bilo njegovo obnašanje nadnaravno povzdignjeno z ljubeznijo, s katero jih je vršil. Zato je bilo pozabljanje ali omalovaževanje človeških kreposti zanj nekaj nepojmljivega, kajti na njih v veliki meri sloni naše življenje, kot malce šaljivo pravi v *Poti*:

Nikar ne mislimo, da bo kaj veljala naša navidezna svetniška krepost, če je ne spremljajo običajne krščanske kreposti.

– To bi bilo tako, kot bi spodnje perilo okrasili s čudovitimi dragulji.^[24]

Množica človeških in družbenih kreposti, ki morajo spremljati apostola sredi sveta, ni nekakšna kaprica, marveč postane **temelj nadnaravnih kreposti**, če se potrudimo, da bi jo povzdignili v nadnaravni red. **Res je, da ta osebna sposobnost ni dovolj: nihče se ne reši brez Kristusove milosti. Toda če posameznik ohranja in goji načelo poštenosti, mu bo Bog izravnal pot; in lahko bo svetnik, ker je znal živeti kot dober človek.**

[25] Ta laiški pečat, ki ga ustanovitelj vtisne kontemplativnemu življenju, posebej izstopa, ko na primer zapiše: **Vsi ljudje na tem svetu trpijo.**

Neokusno je, če kdo govori o svojem trpljenju in s tem tvega izgubo duhovnega zasluženja, kolikor ga ima.[26]

Ali ne bi od peresa človeka, ki je iz ljubezni do Kristusa toliko pretrpel, prej pričakovali kakšno vzvišenejšo misel kot pa zgolj opazko o izgubi zasluženja? Takole pravi še na

nekem drugem mestu: ***Dovolj mi je pred seboj imeti križ, da si ne upam govoriti o svojem trpljenju.***

[27]

Vendar ta vidik niti ni najbolj nenavaden del zgoraj navedene trditve, pač pa preseneča zlasti to, da se sklicuje na čut za olikanost in dostojno vedenje, se pravi na splošno priznано pravilo, po katerem je »neokusno« in nespodobno govoriti o samem sebi, se postavljati v središče pogovora ali moriti druge z lastnimi tegobami.

Vsako ustanoviteljevo dejanje pobožnosti so na neki način spremljale vtisnjene poteze, značilne za duha Opus Dei. Na primer njegov odnos do angelov varuhov, ki je bil poln zaupnosti, naravnosti in spoštljivosti. Ta pobožnost je vzniknila že v ranem otroštvu, ko je ponavljal tisto preprosto molitev: »Sveti angel varuh, sladka moja

družba, podnevi in ponoči ti me ne zapuščaj.«^[28] Nikdar ni ponehala. Po zaslugi pogostega druženja je prerasla v pravo prijateljstvo.

Pozneje, ko je bil že mlad duhovnik, se je začel obračati tudi k svojemu duhovniškemu nadangelu.^[29]

Njegova globoka vera v angele je pustila sled v *Zasebnih zapiskih*, v katerih se je nabralo lepo število prošenj, uslišanih po angelskem posredovanju, pri čemer je celo začutil, da mora k tistim zabeležkam dodati nekakšno pojasnilo: ***Ne domišljam si, da me angeli ubogajo***, je zapisal. ***Sem pa popolnoma prepričan, da me sveti angeli vedno slišijo.***^[30]

V zvezi s tem msgr. Álvaro del Portillo pripoveduje, kako je oče ravnal pri večernem klepetu, ki ga je ponavadi imel s svojimi sinovi. Ko je prišel čas, da se odpravijo k počitku, je ob izhodu iz sobe, predno je stopil skozi vrata, za hip postal, da bi dal

prednost svojima dvema angeloma.
[31] Te podrobnosti ni opazil nihče, ki
s skrivnostjo ni bil seznanjen. Šlo je
za neznatno dejanje spoštljivosti,
vendar že samo po sebi priča o
ustanoviteljevi živi veri in o
naravnosti njegovega odnosa do
angelov. Mar nas to ne spominja tudi
na njegovo uglajenost, ko je vselej
znal dati prednost drugim?

* * *

Ustanovitelj je gojil vse krščanske
kreposti. Če pa bi želeli katero od
njih posebej izpostaviti, bi morda
veljalo omeniti
»visokomiselnost« (*magnanimitas*).
Med drugim tudi zato, ker je v njej
zaobjeto precejšnje število naravnih
kreposti in ker hitro ter neposredno
vodi do popolne izročitve, tako da
človeka pripravi, da se preda Bogu.
Jožefmarija je že kot mladenič v
svojih prsih nosil to zmožnost, ko se
je nekega zimskega dne bliskovito in

brez zadržkov prepustil Gospodu ob pogledu na odtise golih nog v snegu. Ko opisuje to krepost, se zdi, da ob tem ponovno vzvalovi vsa njegova mladost:

Visokomiselnost: duševna veličina, velika duša, v kateri je prostora za mnoge. To je moč, zaradi katere lahko stopimo iz sebe in se pripravimo na uresničevanje velikih del v dobrobit vseh. V visokomiselnem človeku ne gnezdí ozkosrčnost, ne vriva se skopuštvó niti sebično preračunavanje niti koristoljubni spori. Visokomiseln človek brez pridržkov posveča svoje moči temu, za kar se je vredno truditi; zato je sposoben izročiti samega sebe. Ne zadovolji se s tem, da daje; dá samega sebe. In tedaj dojame največji izraz visokomiselnosti: dati se Bogu.^[32]

V nobenem obdobju svojega življenja ni izgubil te veličine duha, tako

potrebne za to, da bi ustanovna karizma mogla delovati v njem, kakor je to zahtevala narava Opus Dei, ki je bil podvig svetovnih razsežnosti in božjega izvora. Hkrati z izvolitvijo za ustanovitelja mu je Bog podelil nenehno zavedanje, da pri tem on ni imel nikakršnih zaslug. Tako je očetovo duhovno življenje slonelo na korenitem prepričanju, da on nič ne velja, da ni nič. Neredko je samega sebe imenoval »garjavi osliček«, »umazana cunja«, »nesposobno in gluho orodje«, »koš človeške bede«, »nič in še manj kot nič«. Pred Bogom se je sam sebi zdel kot »utemeljitelj brez temelja«, kot »krhkost plus božja milost«, kot »velik neumnež«. Skratka, bil je »ubog izvir bede in ljubezni«, »grešnik, ki noro ljubi Jezusa Kristusa«. Želel je, da na njegov grob vklešejo to besedo: *Peccator* (grešnik); in povedal je svoje razloge: ***Ker to sem in tako tudi čutim.***^[33] Te definicije so mu hipoma prišle na

jezik. Ni mu bilo treba posebej iskati besed, s katerimi bi se opisal. Tako je krmaril med veličino in neznatnostjo, med visokomiselnostjo in ponižnostjo.

Svoje poslanstvo je ustanovitelj vršil širokosrčno, z voljnim duhom, šel je v korak z Bogom do iztrošenja. Bil je človek neprekinjene molitve in na tej osnovi je Delo poganjal naprej. Ob neki priložnosti je Javierju Echevarrúi dejal: ***Javi, zapomni si za vse življenje! Edino sredstvo, ki smo ga imeli v Opus Dei in ki ga bomo imeli vedno, je molitev. Moliti! Vedno moliti! Kajti čeprav bi se kdaj zdelo, da imamo na voljo vsa človeška sredstva, jih nimamo! To je edino bistvo Opus Dei: molitev.***

[34]

Zares je bil mož molitve. Ampak kot ustanovitelj velike apostolske organizacije je bil poklican k delovanju. Njegovo kontemplativno

življenje je zaobjemalo ta dva vidika bivanja in tako je z zgledom in besedo učil svoje hčere in sinove, kako oboje zlivati v enoto življenja. Nenehno in na tisoč različnih načinov jim je ponavljal, naj bodo kontemplativni sredi sveta.

Nekega poletnega popoldneva je bil pri klepetu s svojimi sinovi v Castelgandolfu. Prišel je trenutek, ko naj bi šli k premišljevalni molitvi, kot je bilo predvideno, in direktor ga je na to opozoril. Nakar mu je on odvrnil: ***Saj to, kar zdajle počnemo, ni nič drugega kot molitev.***^[35] In ena izmed njegovih hčera pripoveduje, kako je bil oče nekega dne kakšne tri četrt ure zaposlen s papirji, in ko je končal z delom, je pripomnil: ***Medtem ko sem se ukvarjal s temi papirji, sem bil z mislimi in srcem ob tabernaklju; in to običajno počnem na svojem delovnem mestu.***^[36]

Njegov načrt je bil zelo preprost:

***Svoje življenje moramo
spreminjati v nekaj božjega,
moramo se pobožanstviti,
popolnoma vstopiti v božjo
ljubezen, da bi On deloval po
vsakem izmed nas.***^[37] Že nekaj

trenutkov – vzgib misli, molitveni
vzklik – mu je zadoščalo, da se je
potopil v Boga. Nato je ogenj, ki ga je
od znotraj používal, prenašal v svoja
opravila; zato je delal z vso vnemo, se
razdajal in vpregel vse svoje moči,
kajti ***opravljati božja dela ni le lepo
besedje, temveč povabilo, da se
iztrošimo za Ljubezen.***^[38] Misleč na
mnoge ljudi, ki so izgubili čut za
nadnaravno in se za služenje Bogu
ne menijo, je oče hrepenel po tem, da
bi delal na skritem, molče,
učinkovito. Nekaj čudovitega in
zavidanja vrednega se mu je zdelo
»iztrošiti se v zadnjem kotičku sveta
za blagor vseh duš«. ^[39]

Po božji milosti je bil ustanovitelj pri šestindvajsetih letih že usposobljen za uresničevanje svojega poslanstva. Besede, ki jih je zapisal v nekem pismu leta 1964, so natančno to, kar bi mogel reči tudi kadarkoli prej ali pozneje, vse do konca svojega življenja:

Imam veliko dela – delo je v našem Opus Dei endemična in neozdravljiva bolezen – in potrebujem vaše molitve, da bi mogel celotno dejavnost uglajeno poganjati naprej ter da bi bil dober, zvest in vesel.^[40]

Na kratko povedano, zavestno je razdal svoje življenje, s tem ko je zvesto uresničeval Opus Dei. Dela je bilo ogromno in primanjkovalo je pridnih rok, ki bi od zore do mraka delale v evangeljskem vinogradu. In Bog ne daj, da bi kdo od njih omagal:

V Delu si ne moremo privoščiti razkošja, da bi zboleli, in Gospoda pogosto prosim, naj me ohrani

zdravega vse do pol ure pred smrtno uro. Veliko je treba narediti in biti moramo pri močeh, da bi mogli delati za Boga. Torej morate paziti nase, zato da bi umrli, ko boste že stari, zelo stari, izžeti kakor limona, pri čemer že od tega trenutka dalje sprejemate Gospodovo Voljo.^[41]

Kadar je umrl kateri izmed njegovih duhovnih otrok, oče ni mogel tajiti svoje bolečine. Šel je pred tabernakelj, da bi se pogovoril z Jezusom in se sinovsko potožil. Nato je sledil premislek: ***Bog ve več, ni divji lovec, ki preži v zasedi. Je kakor vrtnar, ki goji cvetlice, jih zaliva in varuje. Utrga jih šele, ko so najlepše, ko je cvetje najbujneše. Bog vzame dušo k sebi, ko je zrela.***

^[42] Tedaj ni imel več povoda za tarnanje. A še vedno ga je bolelo, da mu je Bog vzel tiste otroke, saj bi lahko na tem svetu še veliko naredili.

^[43]

Ustanovitelj je dušam utiral nove poti, na tisoče kristjanom je pomagal povzdigniti raven njihovega verskega hrepenenja in nakazal je nove smeri človeške družbe. Nekje je zapisal:
Toliko sem premolil, da lahko trdim, da so vsi duhovniki Opus Dei otroci moje molitve.^[44] Se sploh lahko z vso globino zavemo zgodovinskega dosega te njegove izjave?

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

^[1] Od samega začetka ustanovitelj v spisih in meditacijah govori o »zaljubljenosti«, ko opisuje ljubezen duše do Boga. Prim. *Pot*, št. 419, 425, 999; *Brazda*, št. 795, 799, idr.

^[2] *Pismo* 25. 5. 1962, št. 98.

[3] *Pismo 9. 1. 1932, št. 73.*

[4] V svoje *Zasebne zapiske* (št. 206, 15. 7. 1931) je ustanovitelj vključil nekaj preglednic, napolnjenih z apostolskimi iniciativami v najrazličnejših okoljih. Te preglednice so verjetno nastale pred letom 1930 in bile pozneje dodane v njegove *Zapiske*. V preglednici št. 2 je ob dolgem seznamu dejavnosti, ki naj bi se v prihodnosti odvijale, poševno zapisano: ***Svetniki so neprijetni ljudje.***

[5] Javier Echevarría, *Sum.* 3097 in 3265. Ponavljal je tudi ljudski rek, ki bi se v prevodu lahko glasil: »Ali si pošteno zavihaj rokave ali pa se umakni s poti.«

[6] *Pismo 9. 1. 1932, št. 74.*

[7] Pismo Florenciu Sánchezu Belli, EF-641110-2. V *Brazdi*, št. 558, najdemo isto misel: ***Svetniki so za druge ljudi vedno neprijetni.***

[8] José López Ortiz, *Sum.* 5312.

[9] Prim. Pismo Florenciu Sánchezu Belli, EF-641110-2.

[10] *Pismo* 6. 5. 1945, št. 4.

[11] Pismo članom Generalnega sveta, EF-461216-2.

[12] Pismo Robertu Salvatu Romeru, EF-640220-1. *In omnibus caritas* – v vsem ljubezen. Svečenik Janez Indijski (*Preste Juan*) je junak iz srednjeveške legende.

[13] Javier Echevarría, *Sum.* 2864.

[14] Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 2845; in Juan Udaondo Barinagarrementería, *Sum.* 5079.

[15] Mercedes Morado García, RHF, T-07902, str. 120.

[16] María Begoña Álvarez Iráizoz, RHF, T-04861, str. 91.

^[17] *Pot*, št. 432. Msgr. Julián Herranz povzema ustanoviteljev pogovor, ki ga je 8. januarja 1955 imel s profesorji in gojenci Rimskega kolegija sv. Križa. Ob tisti priložnosti jim je oče povedal, da bi mu bilo v ogromno veselje, če bi mogel maševati s kelihom, ki bi imel vdolan velik diamant v deblu, pod čašo, kjer ga nihče ne bi mogel videti. Ta skriti, ponižno žrtvovani diamant bi nad seboj čutil kipeti Kristusovo kri, z vso njeno toplino in z ognjem ljubezni. Ta diamant bi ga neprestano spominjal, kakšno življenje si je želel zase: življenje nekoga, ki je zaljubljen v Kristusa in ki bi bil s posnemanjem Jezusovega običajnega in skritega dela v Nazaretu sposoben izginiti v zvestem izpolnjevanju božje volje. Prim. Julián Herranz Casado, *Sum.* 3917.

^[18] Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 2865.

[19] Homilija, 26. 11. 1967 (*Božji prijatelji*, št. 299 in 301).

[20] Javier Echevarría, *Sum.* 2498.

[21] AGP, P01 1971, str. 9.

[22] V nekem pismu je zapisal: Ker je delo *Opus Dei, je tudi molitev; zato ne moremo reči, da je nekdo, ki živi po duhu Opus Dei, aktiven oziroma kontemplativen, kajti v enotnosti življenja je akcija kontemplacija in kontemplacija akcija* (Pismo 31. 5. 1954, št. 20). Cilj duhovnega izobraževanja, ki ga je ustanovitelj nudil svojim sinovom in hčeram, ni bil nič drugega kot to, da postanejo **kontemplativni sredi sveta** (Julián Herranz Casado, *Sum.* 3909).

[23] Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 1775; in Joaquín Alonso Pacheco, *Sum.* 4844. V nekem dokumentu direktorjem v Delu svetuje, naj pri svojem ravnanju ohranjajo

vljudnost, ki je odraz vzgojenosti in tudi duhovne finosti, saj je to Kristusova ljubezen (Navodilo 31. 5. 1936, št. 24).

[24] *Pot*, št. 409.

[25] *Božji prijatelji*, št. 75. **Ne bi znal določiti**, pravi na drugem mestu, **katera je najpomembnejša človeška krepost: odvisno je od tega, kako gledamo. Sicer pa je táko vprašanje odveč, saj ne gre za življenje ene ali nekaterih kreposti: treba se je boriti, da bi pridobili in živeli vse. Vsaka od njih se prepleta z ostalimi in tako nas prizadevanje, da bi bili iskreni, naredi pravične, vesele, razumne, vedre** (prav tam, št. 76).
Prim. tudi Navodilo, maj 1935/10. 9. 1950, št. 70.

[26] *Pismo* 14. 9. 1951, št. 3.

[27] *Brazda*, št. 238.

[28] Joaquín Alonso Pacheco, *Sum.* 4771.

[29] Ustanovitelj je bil prepričan, da ima tudi posebnega »duhovniškega nadangela«, in je govoril: ***Nikjer ni rečeno, da duhovniki dejansko imajo duhovniškega nadangela, vendar jaz s tolikšno vero za to prosim Gospoda in se tako pobožno obračam k svojemu duhovniškemu nadangelu, da sem prepričan, da mi ga je Gospod podelil, tudi če ga prej nisem imel*** (Javier Echevarría, *Sum.* 2646).

[30] *Zapiski*, št. 647, 11. 3. 1932.

[31] Álvaro del Portillo, *Sum.* 325.

[32] *Božji prijatelji*, št. 80.

[33] Javier Echevarría, *Sum.* 3238 in 3237; Mercedes Morado García, *Sum.* 6937.

[34] Javier Echevarría, *Sum.* 2559.

[35] Alberto Taboada del Río, RHF, T-03358, št. 1345; prim. tudi María Begoña de Urrutia Domingo, RHF, T-06897, str. 55.

[36] Mercedes Morado García, *Sum.* 6929.

[37] Javier Echevarría, *Sum.* 2865.

[38] *Jezus prihaja mimo*, št. 21. Misel o velikodušni izročitvi se znova in znova pojavlja v njegovih zgodnjih spisih ter je opazna v *Poti*, št. 420: ***Kako majhna stvar je eno življenje za daritev Bogu! ...***

Ustanoviteljev poudarek o »razdajanju« pri delu za Boga izstopa na primer pri tolmačenju Pavlovih besed (2 Kor 12,15): ***Jaz pa se bom prav rad razdajal in se povsem razdal za vaše duše*** (AGP, P01 III-1961, str. 16).

[39] Javier Echevarría, *Sum.* 3249.

[40] Pismo iz kraja Elorrio Santiagu Escriváju de Balaguerju in Glorii García-Herrero Ruiz, EF-640718-1. O delu v Opus Dei je dejal, da je to **kronična, nalezljiva, neozdravljiva in napredujoča bolezen** (AGP, P04 1974, II, str. 186).

[41] Navodilo 31. 5. 1936, opomba 95. Z leti se njegovo stališče ni spremenilo: **Marsikdaj pomislim, da bi bila prevelika lagodnost, če bi umrli zgodaj. Smrti si ne želim: hrepeneti moramo po tem, da bi živeli in delali mnogo let** (Pismo 15. 10. 1948, št. 11).

[42] AGP, P01 1975, str. 767.

[43] **Umreti je nekaj dobrega**, pravi v Kovačnici, št. 1037. **Kako je mogoče, da nekdo ima vero, obenem pa se boji smrti? ... Toda dokler te Gospod hoče ohraniti na zemlji, bi umreti zate pomenilo strahopetnost. Živeti, živeti in**

***trpeti in delati iz ljubezni: to je
tvoja naloga.***

Ustanovitelju ni bilo preveč blizu razboleno občutje tistih verzov, ki jih tako pogosto srečamo v cerkveni in posvetni književnosti španskega zlatega veka (med drugim tudi v: Miguel de Cervantes Saavedra, *Bistroumni plemič don Kihot iz Manče*, 38. pog., prevedel Stanko Leben, Ljubljana 1935):

»Le pridi, smrt, a lahkokrila,
da ne slišim te hiteti,
saj radost, da mi je umreti,
življenje bi mi spet vrnila.«

Prav tako ni soglašal z vzdihujočimi čustvi znamenitega refrena »umiram, ker ne umrem«. Bilo bi preudobno, če bi ga pokopali že v mladih letih. Stihi njegovega refrena so bili drugačni. Bila je to variacija

na besede svetega Pavla (Gal 2,20), ki jih je odel v neko drugo melodijo:
Živim, ker ne živim več: kajti v meni živi Kristus! (Božji prijatelji, št. 297).

^[44] *Pismo* 8. 8. 1956, št. 5.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/3-nesmisli-svetnikov/](https://opusdei.org/sl-si/article/3-nesmisli-svetnikov/) (30.
Mar. 2026)